

دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

روانشناسی کار

دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

روانشناسی کار

دکتر محمد حسین سروری

مؤلف : دکتر محمد حسین سروری

Work Psychology

By : M. H. Sorouri. Ph.D.

مطالبی که می‌توانید در این کتاب مطالعه نمایید :

- روش‌های انتخاب کارگر و پست کارگران
- عوامل روانی و فیزیکی موثر در کار
- ماشین‌آلات و سازگاری کار با انسان
- روش‌های کاهش حوادث ناشی از کار
- رعایت اصول ایمنی فردی
- اشتغال جوانان، زنان، سالمندان و بازنشستگان

انتشارات دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

شابک : ۹۶۴-۸۸۶۳-۲۲-۹

قیمت : ۲۲۰۰۰ ریال

9 789648 863222

روان‌شناسی کار

نگارش:

دکتر محمد حسین سروری

عضو هیات علمی

گروه کاردرمانی و ارگونومی

دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

سرشناسه
عنوان و دیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
شابک
یادداشت
موضوع
شناسه افزوده
رده‌بندی کنگره
رده‌بندی دیویی
شماره کتابخانه ملی

: سروری، محمد حسین - ۱۳۱۰
: روان‌شناسی کار / نگارش محمد حسین سروری
: تهران: دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، ۱۳۸۵
: ۲۵۹ ص. جدول، نمودار
: ۲۲۰۰۰ ۲۲-9-964-8863 ریال:
: فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا
: کار - - جنبه‌های روانشناسی
: دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
: ۹۹ ر.س/ ۴۸۱ BF
: ۷/۱۵۸
: ۱۵۳۱۳ - ۸۵

سخن ناشر

چنانکه می‌دانیم اصلاح و بهبود کمی و کیفی فرآیند نشر و چاپ کتاب همواره با دشواری‌ها و چالش‌های جدی همراه بوده و نیازمند هماهنگی میان ساختارهای فرهنگی، علمی، اجرایی، اقتصادی و اجتماعی می‌باشد.

اما از آنجا که اهداف و رسالت دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی ارتقای سطح دانش، نگرش و رفتار افراد جامعه می‌باشد، لذا تلاش می‌نماید تا به رغم تمام دشواریهای موجود، با نشر آثار اساتید، اندیشمندان و پژوهشگران در زمینه‌های توانبخشی، رفاه، روانشناسی، علوم اجتماعی و...، در جهت رفع موانع موجود گام بردارد و با افزایش سطح دانش و آگاهی در کاهش مشکلات و پیشرفت کشور سهمیم شود. اینک مرکز انتشارات دانشگاه امید آن دارد با عنایات ایزد منان و همیاری و هم‌اندیشی اهل قلم در این راه پرفراز و نشیب موفق شود.

با توجه به این که هر فرد سالمی، برای ادامه زندگی ناچار از انتخاب شغل است، انتشارات دانشگاه درصدد برآمده تا با وضعیت کنونی بازار کار و تخصصی شدن اغلب آنها، کتاب روانشناسی کار را به چاپ برساند. در این کتاب علاوه بر اشاره به کلیات علم روانشناسی، به نحوه انتخاب شغل، تحلیل کار و روش مقایسه کار مورد نظر با ویژگی، روحیات فردی و سایر مراحل که شامل کارآموزی، چگونگی برقراری ارتباط، ارزشیابی و... می‌باشد، پرداخته شده است، لذا مطالعه آن به علاقه‌مندان این رشته توصیه می‌شود.

انتشارات دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	مقدمه
۱	فصل اول - کلیات
	بخش اول
۵	روش تجربی در روانشناسی
	بخش دوم
۱۷	اندازه‌گیری
	بخش سوم
۲۷	چند آزمایش نمونه روان‌شناختی
۲۷	۱- تاثیر آگاهی از نتایج کار بر عملکرد
۳۶	۲- انتقال یادگیری
۳۹	۳- یادگیری از طریق آزمایش و خطا
۴۱	۴- تضاد الوان و صور متوالی مثبت و منفی
۴۳	- منابع
۴۵	فصل دوم - تعریف روانشناسی کار
	بخش اول
۴۹	۱- تعریف روانشناسی کار
۵۰	۲- انتخاب شغل
۵۱	۳- تحلیل کار

- ۴- ویژگیهای کارگر ۵۲
- ۵- روشهای انتخاب ۵۳
- ۶- نظارت ۵۵

بخش دوم

- عوامل مؤثر در کار ۶۱
- الف - عوامل فیزیکی ۶۲
- ب - عوامل روانی یا روانشناختی ۶۸
- روانشناسی مهندسی یا ارگونومی ۷۲

بخش سوم

- کارآمدی ۷۷
۱. استعداد ۷۷
- استعداد و علاقه ۷۹
۲. ماشین و ابزار کار ۸۰
۳. آموزش و تخصص ۸۰
۴. انگیزش ۸۲
۵. وضع محیط کار ۸۲
۶. پایداری در برابر خستگی ۸۳
- الف) کاهش بازده کار ۸۳
- ب) احساس خستگی بدنی ۸۴
- دوره‌های استراحت کوتاه مدت ۸۵
- استفاده از داروها ۸۵
- منابع ۸۷
- فصل سوم - پیدایش روانشناسی کار ۸۹

بخش اول

- ۹۳..... ضرورت پیدایش روانشناختی کار
- ۹۶..... قلمرو روانشناسی کار
- ۹۷..... حوادث ناشی از کار

بخش دوم

- ۱۰۱..... بیماری‌های حرفه‌ای و خستگی
- ۱۰۱..... ۱. مسمومیت
- ۱۰۳..... ۲. بیماری‌های عفونی و انگلی
- ۱۰۳..... ۳. عامل‌های فیزیکی
- ۱۰۴..... ۴. بیماری‌های جلدی
- ۱۰۵..... ۵. سرطان
- ۱۰۵..... ۶. حدود بیماری‌های حرفه‌ای
- ۱۰۶..... خستگی

بخش سوم

- ۱۱۵..... رعایت بهداشت روانی و محیطی در جریان کار
- ۱۱۷..... ۱. سازگاری کار با انسان - ارگونومی
- ۱۱۷..... برنامه و ساعات کار
- ۱۲۱..... ۲. محیط فیزیکی
- ۱۲۱..... الف - شرایط اقلیمی
- ۱۲۲..... ب - نور و روشنایی
- ۱۲۴..... ج - تأثیر رنگ
- ۱۲۵..... د - سر و صدا
- ۱۲۶..... - منابع
- ۱۲۷..... فصل چهارم - بررسی استعداد حادثه‌آفرینی

مقدمه : ۱۲۹

بخش اول

ملاحظات کلی ۱۳۳

۱. توجیه روانی یا علل فیزیکی حوادث ۱۳۳

۲. موارد تعطیل کار، غیبت روزانه ۱۳۳

۳. علل حوادث و راه پیش‌گیری از آن ۱۳۶

۴. استعداد حادثه‌آفرینی ۱۳۹

استعداد حادثه‌آفرینی و شرایط کار در توجیه حوادث ۱۴۴

عوامل خارجی استعداد طبیعی حادثه‌آفرینی ۱۴۸

عوامل روانی استعداد حادثه‌آفرینی ۱۵۰

بخش دوم

عوامل مؤثر در نرخ حوادث ناشی از کار ۱۵۷

۱. سن و سابقه خدمت در کارخانه ۱۵۹

۲. عوامل عاطفی ۱۶۳

۳. استعداد هوش ۱۶۷

۴. رابطه سرعت ادراک و سرعت حرکات عضلانی ۱۶۸

۵. سایر عوامل روانی ۱۷۱

۶. شناخت و تعیین عوامل مربوط به استعداد طبیعی حادثه‌آفرینی ۱۷۲

بخش سوم

چگونه می‌توان استعداد طبیعی حادثه‌آفرینی را تقلیل داد؟ ۱۷۵

۱. تعیین محل خدمت و انتصاب کارگران ۱۷۵

۲. ایمنی و آموزش کارگران تازه‌کار ۱۷۶

۳. ایمنی فردی ۱۷۸

۴. درمان سرپایی و فوری مصدومین ۱۷۹

۱۸۱..... منابع -

۱۸۳..... فصل پنجم - سازماندهی کار

بخش اول

۱۸۷..... مقدمه

بخش دوم

۱۹۳..... عوامل مؤثر در خستگی

بخش سوم

۲۰۳..... سازگاری انسان با کار

۲۰۳..... آزمایش پزشکی

۲۰۴..... آزمایش روان شناختی

۲۰۶..... مواقع انتخاب

۲۰۷..... افراد ناتوان

۲۰۸..... افراد ناقص العضو

۲۰۹..... منابع -

۲۱۱..... فصل ششم - سازمان کار و مسائل و مشکلات خاص

بخش اول

۲۱۳..... سازمان کار

۲۱۶..... ۱. عوامل روان شناختی

۲۱۸..... ۲. جامعه پس صنعتی

۲۱۸..... ۳. خودکاری و حرکات غیرارادی

بخش دوم

۲۲۱..... مسائل و مشکلات خاص

۲۲۳..... ۱. اشتغال جوانان

۲۲۶..... ۲. اشتغال زنان

۳. کار سالمندان ۲۲۸
- الف - ارزش کار سالمندان ۲۲۸
- ب - مساله اقتصادی: ۲۲۹
- ج - بازنشتگی ۲۳۰
- منابع ۲۳۲
- منابع برای مطالعه بیشتر: ۲۳۳

مقدمه

تا ۲۰۰ سال پیش علم و فلسفه توأم بودند. آنچه علم را از فلسفه ممتاز می‌کند این است که در علوم، صحت نظریه‌ها بوسیله آزمایش ثابت می‌شود، در مسائل فلسفی از استدلال‌ات منطقی استفاده می‌شود. پیشرو محققان علمی یونانی‌ها بودند که سعی می‌کردند اختلاف بین روش‌های علمی و فلسفی را از میان بردارند.

افلاطون^۱ غرق در عالم مثل و افکار فلسفی بود. توجه ارسطو^۲ بیشتر به طبیعت معطوف بود، از جمله در مطالعه روابط روان و تن از روش مطالعه طبیعیات، فیزیک و زیست‌شناسی استفاده کرده است.

اولین حکیمی که در مورد اعمال ذهنی به مطالعه علمی پرداخت دکارت^۳ فرانسوی بود. کانت^۴ عقیده داشت که روانشناسی علمی وجود ندارد. او گوشت کنت^۵ هم روانشناسی را علم مستقلی نمی‌دانست و در طبقه بندی علوم، محلی برای روانشناسی در نظر نگرفته است.

در جنبش استقلال روانشناسی پزشکان و علمای طبیعی پیشقدم بودند. لامارک^۶ و داروین^۷ و اسپنسر^۸ از جمله علمای طبیعی بودند که می‌خواستند مسائل فلسفی را به

1- Platon

2- Aristotle

3- Descartes

4- Kant

5- A.comte

6- Lamark

7- Darwin

8- Spencer